

עד כה ארה"ב ואיראן ניהלו שני סבבי שיחות בתיווך עומאן, המטרה היא להגיע לעסקת גרעין. בשלב הזה ממשל טראמפ לוחץ על איראן דרך מערכה נגד החות'ים שיכולה להיות לתמרון קרקעי, אולם בולם את ישראל מפעולה צבאית ישירה כשזה נראה שהוא יקבל עסקה נוסח ווינה ולא נוסח "המודל הלובי" המתאים לאינטרס הישראלי.

שמי הוא רמי מערוץ לאומנות ובסרטון זה נסקור את ההתפתחויות בשיחות הגרעין.

ב17.4 פורסם כי במהלך השיחות העקיפות במוסקט בתיווך עומאן ביום שבת ה12.4 איראן הציעה עסקה ב3 שלבים:

1. הורדת רמת העשרת האורניום ל3.67% בלבד(כלומר העשרה אזרחית) זאת באופן זמני בתמורה להסרת הסנקציות על ייצוא נפט והפשרת נכסים איראניים בחו"ל שהוקפאו.

2. גישה מלאה לפקחי סבא"א למתקני הגרעין שלה והפסקת כל העשרה מתקדמת בתמורה להסרת חלק מהסנקציות האחרות וביטול האיום של מדינות ה-E-3 בהפעלת מנגנון ה-SnapBack.

3. הוצאה מהמדינה של כל אורניום מועשר ברמה של מעל ל-3.67% בתמורה להשבת הסכם ווינה וזאת באישור הקונגרס האמריקאי ולא רק הנשיא(כדי שבעתיד אף נשיא לא יסוג ממנו חד-צדדית).

ח'מינאי הצהיר שאיראן לא תסכים לשום הסכם שבו היא תצטרך לוותר על היכולות הגרעיניות שלה כך עשה שר החוץ האיראני עראגצ'י לפני השיחות ברומא בשבת ה19.4. ההצעה האיראנית מבטלת את מה שראש הממשלה נתניהו דרש והוא "המודל הלובי" כינוי להתפרקות מלאה של 100% מכל יכולת גרעינית אפשרית.

ב14.4, יומיים אחרי סבב השיחות הראשון, וויטקוף הצהיר בריאיון עיתונאי שאיראן לא צריכה להעשיר אורניום מעל לרמה של 3.67%, בעצם רומז לכך שארה"ב מוכנה לאפשר תוכנית גרעין אזרחית. בהסכם ווינה של 2015 היא הייתה רשאית להחזיק 300 ק"ג אורניום 3.67%. זו רמה שמאפשרת ייצור חשמל אבל לא נשק גרעיני.

וויטקוף גם הצהיר שצריך לפקח על תוכנית הטילים שלה למניעת ייצור טיל שיכול לשאת ראש קרב גרעיני, איראן מצידה מתנגדת לכל פיקוח והגבלה על תוכנית הטילים הבליסטיים שלה, כל מגבלה על פיתוח כטב"מים או בכלל החימושים שברשותה. יום לאחר מכן טראמפ קיים הערכת מצב עם ממשלו על הכיוון האפשרי של ההסכם והאם זה יכלול את שלוחיה במזרח התיכון או רק הגרעין.

ב11.4, יום לפני הסבב הראשון, 9 חברי קונגרס רפובליקניים כתבו מכתב לטראמפ בו הם תחילה הודו לו על מדיניות הלחץ המקסימלי ופגיעה בכלכלת איראן, הורדת ייצוא הנפט שלה, והמבצע נגד החות'ים. הם הזהירו שאיראן נמצאת בשלב המסוכן ביותר ביצירת נשק גרעיני והסכם ווינה חסר מנגנון פיקוח ואפשר להם להפעיל עוד ועוד צנטריפוגות.

הם כתבו: "המשטר באיראן שכלל את אומנם העיכוב והונאה, שימוש בדיפלומטיה כמגן בזמן שהוא קידם את השאיפות הגרעיניות שלו", בסופו של דבר שאסור לחזור על עוד הסכם בדומה להסכם ווינה. טראמפ צריך לקחת בחשבון את הפוליטיקה הפנים מפלגתית שלו, ולא יוכל להגיע לעסקה מהירה שתשאיר לה יכולות גרעיניות.

בשבת, ה-19.4, בשגרירות עומאן ברומא התנהל סבב השיחות העקיפות ה-2 שר החוץ האיראני הגיע לאחר ביקור במוסקבה כדי לתאם עמדות עם הרוסים שבעצמם נמצאים במו"מ מול ממשל טראמפ על אוקראינה. עראגצ'י הצהיר שהם לא מוכנים לדון בתוכנית הטילים בליסטיים או כל נושא אחר מלבד הגרעין. השיחות נגמרו לפי הצהרות הצדדים בצורה יעילה ואלו קבעו עוד סבב שיחות בשבת ה-26.4 במוסקט עומאן(לפחות נכון לעכשיו, המיקום יכול להשתנות) מה שממשיך את השיחות העקיפות ולא ישירות כפי שהאיראנים דרשו.

לפי דיווח באקסיוס יום קודם, ב-18.4, נפגשו בפריז השר לעניינים אסטרטגיים רון דרמר, ראש המוסד דוד ברנע, וראש ה-CIA ישראל כמובן רצתה להציג את הדרישות שלה לשיחות האלו. לא פורסמו פרטים נוספים. אולם לפי כתבה ב-NYT מה-16.4 ישראל תכננה לתקוף את מתקני הגרעין האיראניים בחודש מאי אך טראמפ ביטל את התוכנית הזאת לטובת המו"מ, המטרה הייתה התקפה משולבת מהאוויר והקרקע, חילות האוויר של ישראל וארה"ב יתקפו בעוצמה את מתקני הגרעין והקומנדו הישראלי ישמיד אותו על הקרקע בפשיטה נועזת בדומה לפשיטה במסיאף שבסוריה בספטמבר 2024. הפעולה הייתה לכל הפחות מעכבת את הפריצה לנשק גרעיני בשנה.

לפי הכתבה לנתניהו הוצגה הערכה שהקומנדו יהיה מוכן רק באוקטובר לכן הוא וויתר על הפעולה הזאת כדי להתמקד רק בהתקפה אווירית משולבת, ב-7.4 הגיע לווינגטון לפגוש את טראמפ בנושא שלא היה מוכן לעמוד לצד ישראל.

זו נראית כמו שעת הכושר לתקיפה, נושאת המטוסים הארי טרומן בים האדום, נושאת המטוסים קרל וינסון בים הערבי, מפציצי B-2 בדייגו גרסיה, יש עיבוי הגנה אווירית עם סוללות THAAD ופטריוט נוספות, משלוחי הנשק האמריקאיים לבסיס נבטים בנגב הם כבר על בסיס יומי. ולמרות שישראל יכולה לתקוף לבדה ולגרום לפחות לנזק מוגבל היא תזדקק לסיוע המלא של ארה"ב להגנה על שמייה מפני התקפה בליסטית מסיבית מצד איראן, וכאן יש החשש שללא אישור מצד ממשל טראמפ זה עלול לא לסייע בצורה מלאה כתגובה על "האי ציות" במרכאות.

ממשלו חלוק ברצון לתקוף. מפקד פיקוד מרכז האמריקאי הגנרל קורילה לצד היועץ לביטחון לאומי וולף מצדדים בפעולה צבאית, ואילו אישים כמו סגן הנשיא ואנס או מזכיר ההגנה הגסט' מתנגדים לכך. פעולה צבאית נגד איראן נשמרת כאפשרות אחרונה בהחלט וכרגע הלחץ הוא נגד השלוח החשוב ביותר שלהם: החות'ים.

בשבוע שעבר דווח כי ארה"ב לצד האמירויות מתכננת לקדם מתקפה של מיליציות סוניות, בראש ובראשונה "מועצת המעבר הדרומית" הנתמכת על ידי האמירות כדי לכבוש את רצועת החוף ועיר הנמל אל-חודיידה מה שיפחית בצורה ניכרת את היכולת שלהם לתקוף נתיבי שיט ימיים. מבצע "פרש קשוח" של ארה"ב נמשך בעוצמה, ב-17.4 בתקיפה נגד מאגרי נפט בראס עיסא נהרס נפט בשווי 700 מיליון דולר, היו 74 הרוגים ו-171 פצועים, המבצע הזה בפני עצמו לא יביא להכרעת החות'ים אבל הוא יכול להיות ריכוך כדי שהסונים יכבשו את החוף.

מנגד באמירויות יש חשש שמתקפה כזאת תוביל להתקפות בליסטיות יום יומית מה שייפגע קשות בכלכלת המדינה, לא רק הם גם הסעודים חוששים מכך. ב-17.4 שר ההגנה הסעודי

הגיע לביקור בטהראן ונפגש אפילו עם ח'מינאי כדי להבהיר שהם לא רוצים מלחמה או להתערב בתימן.

בשביל ישראל מה שנותר הוא ללחוץ לקבלת "המודל השובי" כל דבר אחר רק יחזק את הכלכלה האיראנית תוך כדי שהיא תשמר יכולות גרעיניות לעתיד, וללחוץ לפעולה צבאית אפילו אם תוביל למלחמה אזורית ולא לאפשר לטראמפ להגיע לעסקה שתסכן את עתידה.

זו הייתה סקירה של ערוץ לאומנות על ההתפתחויות האחרונות בשיחות הגרעין, אם אהבתם את הסרטון אתם מוזמנים לשתף אותו ולהצטרף לערוץ כמנויים.